

openbaar
ministerie

De nieuwe wet inzake de bescherming opgelegd aan een persoon met een psychiatrische aandoening

Steven Vandromme

1e substituut-procureur des Konings te Antwerpen

03/257.92.36

Steven.Vandromme@just.fgov.be

29/03/2025

Wettelijk kader

- Herziening van de Wet van 26 juni 1990 en de titel van de wet: Wet van 26 juni 1990 inzake de bescherming opgelegd aan een persoon met een psychiatrische aandoening, in werking vanaf 1 januari 2025
 - Multidisciplinaire werkgroep Raf De Rycke
- Uitvoeringsbesluiten:
 - Koninklijk besluit 12/12/2024 model omstandig geneeskundig verslag
 - KB 12/12/2024 model behandelingsplan
 - KB kennisgevingen (AVG/GDPR)
 - KB tenuitvoerlegging door het openbaar ministerie
 - Vervanging KB's van 18 juli 1991
 - KB register (art. 10 van de Wet)
 - KB erkenning residentiële instelling, bezoldiging artsen, vervoer van patiënten, etc.
- COL 21/2024 – GEESTESZIEKEN (College PG's)
- Plaatselijke omzendbrieven en protocollen

Krachtlijnen van de Werkgroep voor de herziening van de Wet van 26 juni 1990

- Stigma wegwerken en zo weinig mogelijk dwang
 - Een gedwongen opname is zeer ingrijpend en kan als traumatisch ervaren worden door de patiënt en zijn omgeving, dus risico's en alternatieven correct afwegen
 - Meer inzetten op vrijwillige psychiatrische zorgverlening
 - Nieuw alternatief: vrijwillige behandeling onder voorwaarden
 - Aangepaste terminologie
 - Geesteszieke => persoon met psychiatrische aandoening
 - Gedwongen opname => beschermende observatiemaatregel
 - Psychiatrische dienst => residentiële instelling
- Duidelijke definitie van psychiatrische aandoening
 - Uitgaande van de nieuwe visie op de geestelijke gezondheidszorg, de laatste stand van de medische wetenschap en respect voor de rechten van de patiënt
 - Convention of the Rights of Persons with Disabilities

Krachtlijnen van de Werkgroep voor de herziening van de Wet van 26 juni 1990

- Gebruik van de spoedprocedure verminderen door voorafgaande klinische evaluatie
 - Somatische oorzaken uitsluiten
 - Tijd nemen om alternatieven te bestuderen
- Standaardmodel voor het omstandig geneeskundig verslag
 - Dat de arts die de afweging maakt helpt om de criteria van de wet toe te passen
 - Dat voldoende informatie verschaft aan de residentiële instelling waar de patiënt terecht komt en de parketmagistraat/rechter die de beslissing moet nemen
- Meer aandacht voor het betrekken van de sociale omgeving van de persoon met een psychiatrische aandoening
 - Bij de vrijwillige behandeling onder voorwaarden
 - Kennisgevingen aan advocaat, bewindvoerder, huisgenoten...

Definitie “psychiatrische aandoening” (art. 1/1)

- Voor de toepassing van deze wet wordt onder “psychiatrische aandoening” verstaan: een volgens de huidige stand van de wetenschap als zodanig omschreven aandoening die de realiteitsperceptie, het oordeelsvermogen, de denkprocessen, de stemming of de controle over diens daden ernstig kan verstoren.
- De onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden of marginaliteit wordt niet als een psychiatrische aandoening beschouwd.
- Arrest 6/2023 van het Grondwettelijk Hof:
 - De geestesziekte moet doorslaggevend zijn om te verantwoorden dat maatregelen worden genomen die in een therapeutische logica passen.
 - De wetgever heeft niet uitgesloten dat een persoon met een ernstige alcohol-, toxicologische of medicijnverslaving als geesteszieke kan worden beschouwd.
 - Dat moet in elk concreet geval worden beoordeeld door de rechter die bevoegd is om de opneming ter observatie van een persoon al dan niet te bevestigen
- Niet: persoonlijkheidsstoornissen.
- Wel: dementie, niet-aangeboren hersenletsel na verkeersongeval...

Toepassingsvoorwaarden voor een beschermingsmaatregel (art. 2)

- De beschermingsmaatregelen mogen, bij gebreke van enige andere geschikte behandeling, alleen getroffen worden ten aanzien van een persoon met een psychiatrische aandoening indien zijn toestand zulks vereist, hetzij omdat hij zijn gezondheid en zijn veiligheid ernstig in gevaar brengt, hetzij omdat hij een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit.
 - => persoon met een psychiatrische aandoening
 - => gevaar voor zichzelf of anderen
 - => geen andere geschikte behandeling
- 4^e criterium? Mogelijkheid tot verbetering van de psychiatrische aandoening of een gunstige beïnvloeding van het oordeelsvermogen of het controleren van zijn daden
 - => niet weerhouden, want geen alternatief.

Welke beschermingsmaatregelen zijn er?

Beschermende observatiemaatregel

- Een beschermende observatiemaatregel in een residentiële instelling (= voormalige gedwongen opname)
 - Residentiële instelling = een instelling hiertoe erkend door de overheden bevoegd voor het gezondheidsbeleid die voldoende veiligheidsgaranties biedt voor de betrokkene en de samenleving, en een observatie mogelijk maakt, indien nodig met tussenkomst van externe diensten (art. 4/1)
 - In de toekomst: psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschermt wonen, woonzorgcentra, vergunde zorgaanbieders (erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap)...
 - Tijdens de beschermende observatiemaatregel wordt de persoon met een psychiatrische aandoening bewaakt, grondig onderzocht en behandeld met inachtneming van de beperkte duur van de maatregel.
 - Zij sluit niet uit dat, op grond van een beslissing van een arts van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de persoon met een psychiatrische aandoening voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij, deeltijds, in de instelling verblijft overdag of 's nachts, noch dat hij met zijn instemming beroepsarbeid verricht buiten de instelling.

Vrijwillige behandeling onder voorwaarden (= NIEUW)

- Een vrijwillige behandeling onder voorwaarden
 - dat de persoon met een psychiatrische aandoening zich residentieel of ambulantly laat behandelen, overeenkomstig een behandelingsplan.
 - de rechter kan ook voorwaarden opleggen betreffende het gedrag van de persoon met een psychiatrische aandoening, met name inzake de verblijfplaats, de geneeskundige behandeling of de maatschappelijke hulpverlening, voor zover deze voorwaarden het gevaar, voortvloeiend uit de psychiatrische aandoening, beïnvloeden.
 - Indien de persoon met een psychiatrische aandoening alle voorwaarden aanvaardt en redelijkerwijs mag worden verwacht dat ze zullen worden nageleefd.
 - Onder verantwoordelijkheid van een arts, nl. “de verantwoordelijke voor de uitvoering van de vrijwillige behandeling onder voorwaarden”

- Behandelingsplan dat door de arts die verantwoordelijk zal zijn voor de behandeling is opgesteld in overleg met de persoon met een psychiatrische aandoening en, indien mogelijk, in samenwerking met zijn naaste omgeving
 - een onderdeel waaruit blijkt dat overleg, toestemming en redelijke verwachting tot naleving blijken
 - de therapeutische middelen die zullen worden toegepast teneinde het gevaar zoveel als mogelijk af te wenden.
- Model bij KB 12/12/2024 bepaald.
- Een beschermende observatiemaatregel kan worden omgezet in een vrijwillige behandeling onder voorwaarden (= wat vroeger nazorg was) voor de dezelfde duur
- Wie volgt de vrijwillige behandeling onder voorwaarden op?
 - Arts, omgeving, mobiele teams, politie? ...
- Wat als de voorwaarden niet worden nageleefd of het behandelplan niet wordt gevolgd? Naargelang het geval:
 - Terug naar opname (indien voorafgaand een beschermende observatiemaatregel was bevolen)
 - Nieuwe beschermende observatiemaatregel opstarten (indien die er voorafgaand niet was)

Procedures

Gewone procedure via vrederechter / jeugdrechter

- Verzoekschrift door een belanghebbende
- Bij vrederechter van de woonplaats van de persoon met een psychiatrische aandoening
- Met omstandig geneeskundig verslag volgens model KB
 - Arts die de persoon heeft onderzocht max. 15d. oud
 - Arts niet verwant aan verzoeker of persoon met psychiatrische aandoening
 - Geen onverenigbaarheid meer i.v.m. instelling waaraan de arts verbonden is
 - Toekomst? psychiater of arts met bijscholing
- Aanstelling advocaat door BJB
- Oproeping verzoeker, advocaat, bewindvoerder, echtgenoot, partner, huisgenoten, andere ouder indien een gemeenschappelijk minderjarig kind...
- Beslissing binnen 10dagen.
- Voorlopig vonnis (NIEUW)
- Kennisgeving vonnis + tenuitvoerlegging door parket

Model van omstandig geneeskundig verslag in het kader van de wet van 26 juni 1990 inzake de bescherming opgelegd aan een persoon met een psychiatrische aandoening (KB 12/12/2024)

Ondergetekende (naam/voornaam):

arts met RIZIV-nummer:

verklaart dat hij/zij de volgende persoon op / / heeft onderzocht:

- Naam/voornaam:
- Geboren op / /
- Gedomicleerd te:
- Verblijvende te:
- Bevindt zich momenteel te:

Ondergetekende beschrijft de volgende elementen:

- de omstandigheden van het psychiatrisch onderzoek (aankomst en omstandigheden van het onderzoek, houding van de onderzochte persoon):
.....
.....
- de fysieke toestand van de onderzochte persoon (algemene gezondheidstoestand, intoxicatie, ...):
.....
.....
- de gezinssituatie en de sociale context van de onderzochte persoon:
.....
.....
- de psychiatrische stoornis (psychiatrisch onderzoek en diagnostische hypothese) van de onderzochte persoon:
.....
.....
- weigering van aangepaste zorg en, als er geen sprake is van een noodgeval, het gebrek aan enig ander behandelingsalternatief (voorgestelde zorg, recente pogingen, enz.):
.....
.....
- hoe de onderzochte persoon zijn/haar gezondheid en veiligheid ernstig in gevaar brengt of een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit:
.....
.....
- de graad van urgentie:
.....
.....

Overeenkomstig de wet van 26 juni 1990 inzake de bescherming opgelegd aan een persoon met een psychiatrische aandoening, verklaart ondergetekende dat in het licht van de bovenstaande elementen:

- geen/een beschermende maatregel zou moeten worden genomen (doorhalen wat niet past).
In voorkomend geval, geef aan of beschermende observatiemaatregel of vrijwillige behandeling onder voorwaarden wordt aanbevolen en, indien mogelijk, onder welkvoorwaarden:
.....
.....
- dringend een klinische beoordeling zou moeten worden uitgevoerd - geen klinische beoordeling zou moeten worden uitgevoerd (doorhalen wat niet past).

Ter informatie, als wordt besloten om over te gaan tot een beschermende maatregel of een klinische beoordeling*:

- ondergetekende verklaart dat de onderzochte persoon het volgende wou (bv. voorkeur voor een instelling of een instelling die vermeden moet worden gelet op eerdere problemen):
.....
.....
- ondergetekende verklaart dat er een plaats in de volgende instelling beschikbaar is:
.....

Ondergetekende verklaart dat hij/zij noch de aanvragende arts, noch een arts die een bloed- of aanverwant tot de vierde graad van de verzoeker is.

Gedaan te , op / /

Ondergetekende verklaart op erewoord dat dit verslag oprecht en volledig is.

Handtekening en stempel van de arts

* optioneel

De spoedprocedure via de procureur des Konings

- In spoedeisende gevallen:
 - waar niet gewacht kan worden op de tussenkomst van de rechter (via de gewone procedure);
 - de noodzaak om eenzijdig zonder uitstel tussen te komen omdat iedere andere oplossing niet mogelijk is zonder onomkeerbare schade voor de maatschappij of de persoon met een psychiatrische aandoening;
 - omwille van de gevaarsnotie in art. 2 is er altijd wel een zekere urgentie om in te grijpen;
 - ook een jarenlange psychiatrische aandoening kan plots verslechteren;
 - vredegerichten verwijzen soms door naar de procureur des Konings als het hoogdringend lijkt;
 - ook als geen omstandig geneeskundig verslag bekomen kan worden, wordt een beroep gedaan op de spoedprocedure.
 - De nieuwe Wet zal dit waarschijnlijk niet veranderen.

De bevoegde procureur des Konings

- Voor meerderjarigen:
 - procureur des Konings van de plaats waar de persoon met een psychiatrische aandoening zich op dat ogenblik bevindt
- Voor minderjarigen:
 - procureur des Konings van de verblijfplaats van de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over de minderjarige, wat meestal zal samenvallen met de plaats van inschrijving van de minderjarige. Wanneer de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over de minderjarige geen verblijfplaats in België hebben of wanneer deze verblijfplaats onbekend is of niet vaststaat, is de procureur des Konings van de plaats van de feiten of de plaats van aantreffen bevoegd.

Dit is niet gewijzigd.

Ambtshalve of op schriftelijk verzoek van een belanghebbende

- Artikel 9, § 1, van de Wet voorziet nog steeds in 2 hypothesen die tot een optreden van de procureur des Konings kunnen leiden.

Hypothese 1. Ambtshalve:

- Kennisname van een situatie waarin een persoon betrokken is met mogelijks een psychiatrische aandoening voor wie mogelijks spoedeisende beschermingsmaatregelen nodig zijn. De procureur des Konings zal ambtshalve het initiatief nemen om de persoon te laten onderzoeken door een door hem gevorderde arts.
- Seining door politie

Hypothese 2. Schriftelijk verzoek van een belanghebbende die reeds beschikt over een omstandig geneeskundig verslag

Tussenkomsst van de politie

- Verwarde of geagiteerde personen die vaak onder invloed zijn van alcohol of drugs
- EDS of “hyperactive delirium with severe agitation”
- Zo nodig tussenkomsst ambulance of spoedarts (MUG)
- Overbrenging naar spoed of politiecel (huisarts)
- In Brussel: project met mobiele urgentieteams (EMUT)
 - Telefonisch of gaan mee ter plaatse
- Vrijheidsberoving:
 - Bestuurlijke arrestatie bij ordeverstoring (12u)
 - Arrestatie bij openbare dronkenschap
 - Gerechtelijke arrestatie bij wanbedrijven of misdaden (48u)
 - Sui generis vrijheidsberoving op basis van de Wet van 26 juni 1990 en art. 18 Wet Politieambt
 - Tijdstip van vrijheidsberoving is van belang
 - Politie bewaakt de persoon, tot hij onderzocht is.

Vorderen van een arts

Schriftelijk advies van een gevorderde arts

- Sommige parketten hebben een regeling omtrent welke arts gevorderd wordt. Anders kiest de politie.
 - Bij minderjarigen bij voorkeur kinderpsychiater (UKJA)
- Is best meteen een omstandig geneeskundig verslag
- Momenteel kan nog elke arts het verslag opstellen
- Er is een model van omstandig geneeskundig verslag (KB 12/12/2024, BS 19/12/2024) (liefst getypt invullen)
- Geen verwantschap met de persoon met een psychiatrische aandoening
- Geen onverenigbaarheid meer voor de arts die verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de persoon zich bevindt of die verbonden is aan het psychiatrisch ziekenhuis waar de persoon zal worden opgenomen.
 - De persoon kan aan de rechter vragen een andere arts aan te stellen bij twijfel over de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de arts.

Informatiedeling

- Art. 44/11/9bis Wet Politieambt.

“Wanneer de leden van de politiediensten in het kader van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie moeten samenwerken met de gezondheids-, hulp- en/of reddingsdiensten, kunnen zij persoonsgegevens en informatie meedelen voor zover deze toereikend, ter zake dienend en strikt noodzakelijk zijn om de leden van de gezondheids-, hulp- en/of reddingsdiensten in staat te stellen hun taken in optimale veiligheidsomstandigheden uit te voeren en om de veiligheid en de psychische en fysieke integriteit te waarborgen van eenieder bij de uitvoering van die taken”

- De arts die gevorderd wordt een indicatiestelling te doen, valt uiteraard niet onder het medisch beroepsgeheim.

Schriftelijk verzoek van een belanghebbende

- Schriftelijk verzoek
 - geen vormvereisten
 - nut?
- Belanghebbende
 - ruim begrip
 - Quid behandelend arts?
 - Quid persoon met psychiatrische aandoening zelf?
- Vergezeld van een omstandig geneeskundig verslag
 - Model KB 12/12/2024
 - Op basis van een onderzoek van ten hoogste 15 dagen oud (in spoedprocedure liefst recenter)
 - Wettelijke onverenigbaarheden

NIEUW: klinische evaluatie

- Alvorens een definitieve beslissing te nemen m.b.t. het opleggen van een beschermende maatregel
 - Bedoeld om somatische oorzaken uit te sluiten of te monitoren
 - Bedoeld om alternatieven voor de gedwongen opname af te toetsen (eventueel een vrijwillige behandeling onder voorwaarden)
 - Dient dus als filter (cf. NIXON-procedure in Brussel; ON HOLD procedure in Oost-Vlaanderen UPSIE UZ Gent)
- De persoon wordt verder bewaakt in een residentiële instelling of een andere instelling met voldoende veiligheidsgaranties en onderworpen aan een grondige evaluatie van de gezondheids- en geestestoestand. Op het einde wordt een omstandig geneeskundig verslag opgemaakt.
- Voorwaarden / medisch advies of verslag
- Duur: maximum 48u vanaf de vrijheidsberoving

NIEUW: klinische evaluatie

- Kennisgeving van de beslissing tot klinische evaluatie
- Aanstelling van een advocaat
- Vroegtijdige beëindiging van de klinische evaluatie
- Facultatief karakter van de klinische evaluatie
 - Het blijft mogelijk om meteen (binnen 24u) een beschermende maatregel op te leggen, zonder klinische evaluatie
- Omstandig geneeskundig verslag op het einde van de klinische evaluatie
- Opvolging van de termijnen

- Er is nood aan speciale units in de ziekenhuizen om dit te kunnen realiseren + quid met de kosten?

De eigenlijke beschermingsmaatregelen

- Termijn om een beslissing te nemen:
 - 24u na de vrijheidsberoving of 48u bij klinische evaluatie
- De beschermende observatiemaatregel
 - = gedwongen opname
 - in een residentiële instelling
 - Verdeelsleutel Antwerpen
- Vrijwillige behandeling onder voorwaarden:
 - De procureur des Konings kan dit voorstellen en aan deze beslissing voorwaarden verbinden m.b.t. gedrag, verblijfplaats, behandeling, die het gevaar van de psychiatrische aandoening beïnvloeden en waarmee de persoon moet instemmen
 - Veel vragen over de praktische haalbaarheid in een spoedprocedure

Verder verloop van de spoedprocedure

- Nieuwe administratieve termijn van 24u vanaf dat de beslissing is genomen
 - Wordt wel verlengd als die in het weekend verstrijkt
 - Sanctie bij overschrijding: de maatregel vervalt.
- Kennisgeving aan de rechter en indienen van het verzoekschrift
 - Vrederechter van de instelling waar de persoon is opgenomen
 - Jeugdrechtbank bevoegd voor de minderjarige
- Kennisgeving aan de persoon met een psychiatrische aandoening, diens wettelijke vertegenwoordiger, bewindvoerder en advocaat (die op vraag van het parket wordt aangesteld door het BJB)

Verder verloop van de spoedprocedure

- Kennisgeving aan de echtgenoot, partner, inwonende gezinsleden, andere ouder van een minderjarig kind, de belanghebbende die om de maatregel heeft verzocht
 - Afwijking mogelijk
- Kennisgeving aan de directeur van de residentiële instelling, die instaat voor de uitvoering van de beslissing
- Verwijzing naar de regels van de gewone procedure
 - De HRJ heeft in een zeer recent rapport aanbevolen dat het Openbaar Ministerie aanwezig zou zijn op de zitting, zeker wanneer het zelf verzoekende partij, o.a. om toelichting te verstrekken over antecedenten e.d. of dat het OM het dossier meer stoffeert.
 - In beroep is het OM wel aanwezig.

Vroegtijdige beëindiging door de procureur des Konings of de arts

- Vroegtijdige beëindiging door de procureur des Konings
 - Kennisgeving aan het netwerk
 - Kennisgeving aan de rechter
- Vroegtijdige beëindiging door de arts
 - Wanneer de toestand van de persoon de maatregel niet langer rechtvaardigt
 - Kennisgeving aan de procureur en het netwerk

Duur van de beschermingsmaatregelen

- Initieel maximum 40 dagen
- Verlenging met maximum 1 jaar

Wijziging van de beschermingsmaatregel

- Van beschermende observatiemaatregel naar vrijwillige behandeling onder voorwaarden
 - Beslissing van de arts-diensthoofd
 - Voor de resterende duur
- Van vrijwillige behandeling onder voorwaarden naar beschermende observatiemaatregel
 - Toezicht op de naleving van het behandelplan en de eventuele begeleidende voorwaarden
 - 2 hypothesen
 - Indien met beschermende observatiemaatregel was gestart, kan de arts-diensthoofd die terug activeren als de vrijwillige behandeling onder voorwaarden niet werkt
 - Indien met een vrijwillige behandeling onder voorwaarden is gestart, wordt een omstandig geneeskundig verslag ingediend bij de rechter / procureur des Konings (spoed) om een beslissing tot een beschermende observatiemaatregel te krijgen.

Ontvluchting

- Tijdens de beschermende observatiemaatregel
 - De maatregel wordt opgeschort maar de termijn van de maatregel loopt wel gewoon door.
 - Wordt de persoon teruggevonden, dan kan de maatregel worden verdergezet als de termijn intussen nog niet verstreken is.
 - Kennisgevingen

Wijziging van behandelende arts

Overbrenging naar een andere dienst

Verpleging in een familiale omgeving of een instelling

Samenloop met strafbare feiten of strafrechtelijke maatregelen

- Bij ernstige strafbare feiten gepleegd door een persoon met een psychiatrische aandoening, gaat de bescherming van de maatschappij voor op de bescherming van de persoon met een psychiatrische aandoening.
 - Voorhechtenis
 - Internering
 - Nieuw Strafwetboek: behandeling onder vrijheidsberoving i.p.v. gevangenisstraf
- Bij lichtere strafbare feiten kan voorrang gegeven worden aan de bescherming van de persoon en kan nadien nog strafrechtelijk gevolg worden verleend.
- Strafbare feiten in de residentiële instelling,
- Persoon zit al in de gevangenis (voorhechtenis, strafuitvoering) of is geïnterneerd en vrij op proef: liefst geen overlap met een beschermende maatregel.

Toezicht op de residentiële instellingen

Rechten van de persoon met een psychiatrische aandoening

Strafbepalingen

- Specifieke strafbepalingen in de Wet van 26 juni 1990
- Strafwetboek (wederrechtelijke en willekeurige vrijheidsberoving)

Besluit

- Het doel van de wetswijziging was: “zoveel mogelijk stigma weg te werken, alsook zo weinig mogelijk dwang te gebruiken en maximaal in te zetten op vrijwillige alternatieven. Een gedwongen opname moet zoveel mogelijk vermeden worden en de duur moet niet langer zijn als nodig. Uiteraard moet tegelijk de aandacht blijven gaan naar de veiligheid van de samenleving.”
- Het was ook de bedoeling het gebruik van de spoedprocedure te verminderen (via de klinische evaluatie).

MAAR:

- Verzadiging en wachtlijsten voor vrijwillige zorg leiden tot escalatie.
- De spoedprocedure zal toch nog zeer vaak nodig zijn, tenzij personen met een gekende psychiatrische aandoening vroeger en nabijer worden opgevolgd (netwerk)
- De klinische evaluatie kan nuttig zijn, maar moet dan wel beschikbaar zijn.

Bibliografie

Nuttige juridische literatuur

- SCHEERS D., *De (vrede)rechter en de persoon met een psychiatrische aandoening*, Lea Uitgevers, 2024, 112 p.
- DE RYCKE R. (ed.), *Van een gedwongen naar een beschermende opname. Een nieuwe mijlpaal in de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg*, Brugge, Die Keure, 2024, 258 p.
- ROTTHIER K., 'De nieuwe 'wet inzake de bescherming opgelegd aan een persoon met een psychiatrische aandoening': een korte leidraad', *T.Vred.* 2024, 584-613.
- COHEN L. en GILLARD C., 'La réforme de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux par la loi du 16 mai 2024 : premier tour d'horizon', *T.Vred.* 2024, 614-666.
- COHEN L. en GILLARD C., 'La réforme de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux par la loi du 16 mai 2024 en cinq points-clés', *Rev.trim.dr.fam.* 2024, 404-410 + schema
- OLIVIERS G., 'La nouvelle loi relative à la protection imposée à une personne atteinte d'un trouble psychiatrique : évolution ou révolution ?', *Act.dr.fam.* 2025, 3-15.

**Dank voor uw
aandacht !**